

**DOKUMENT ZAWIERAJĄCY INFORMACJE O PRODUKCIE
UBEZPIECZENIOWYM I OGÓLNE WARUNKI DODATKOWEGO
INDYWIDUALNEGO UBEZPIECZENIA NA WYPADEK ŚMIERCI
SPOWODOWANEJ NIESZCZĘŚLIWYM WYPADKIEM**

Dodatkowe indywidualne ubezpieczenie na wypadek śmierci spowodowanej nieszczęśliwym wypadkiem

Wersja dokumentu z dnia 17.09.2018 r.

To jest materiał zawierający informacje o produkcie ubezpieczeniowym. Pełne informacje o ubezpieczeniu znajdziesz w innych dokumentach, w szczególności w ogólnych warunkach dodatkowego indywidualnego ubezpieczenia na wypadek śmierci ubezpieczonego spowodowanej nieszczęśliwym wypadkiem, kod warunków NWIP50 (OWU). Zanim podejmiesz decyzję o zawarciu umowy, zapoznaj się z OWU. Zawarcie umowy jest dobrowolne.

Informacja o produkcie:

- jest materiałem informacyjnym,
- nie jest częścią umowy ubezpieczenia (umowy),
- nie jest ofertą w rozumieniu art. 66 Kodeksu cywilnego,
- nie powinna być wyłączną podstawą do tego, aby podjąć decyzję o zawarciu umowy.

Przedmiotem ubezpieczenia – co ubezpieczamy?

Ubezpieczamy życie ubezpieczonego. W razie jego śmierci wskutek nieszczęśliwego wypadku, wypłacimy świadczenie z ubezpieczenia.

Charakterystyka produktu – jakie są główne cechy naszego ubezpieczenia?

- W razie śmierci ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku wypłacimy sumę ubezpieczenia aktualną w dniu śmierci. Śmierć i wypadek muszą wystąpić w okresie ochrony ubezpieczeniowej.
- Nieszczęśliwy wypadek to zdarzenie, które jest:
  - wyłączną oraz bezpośrednią przyczyną śmierci,
  - niezależne od woli i stanu zdrowia ubezpieczonego,
  - gwałtowne i wywołane przyczyną zewnętrzną.

Kto może zawrzeć z nami umowę, kogo ubezpieczamy?

- Umowę zawieramy z Tobą, czyli ubezpieczającym. We wniosku o ubezpieczenie wskazujesz ubezpieczonego (siebie lub inną osobę), którego życie obejmujemy ochroną. Ubezpieczającym może być także osoba prawna.
- Ubezpieczony to osoba fizyczna, której życie jest ubezpieczone. Musi ona być w wieku, który pozwala zawrzeć ubezpieczenie podstawowe, przy czym nie może mieć więcej niż 74 lata. Jest to ta sama osoba, która jest ubezpieczonym w ubezpieczeniu podstawowym. Wiek ubezpieczonego liczymy nie według daty urodzenia, ale według roku kalendarzowego, w którym się urodził (tzn. jeśli ubezpieczony urodził się 1 czerwca 1988 r. i chce zawrzeć ubezpieczenie 1 lutego 2018 r. to dla nas ma 30 lat – mimo, że trzydzieste urodziny będzie obchodził za 4 miesiące).
- Ty i ubezpieczony możecie być jedną i tą samą osobą, ale możecie być również różnymi osobami, np. Ty zawierasz jako ubezpieczający (opłacasz składki), ale ochroną ubezpieczeniową objęte jest zdrowie żony (jest ona wówczas ubezpieczoną).
- Możemy odmówić zawarcia umowy, w szczególności z powodu naszej oceny ryzyka ubezpieczeniowego związanego z:
  - zawodem, sportem, hobby lub zdrowiem ubezpieczonego,
  - sytuacją finansową ubezpieczonego i ubezpieczającego.

Jak długo trwa umowa?

- Umowę można zawrzeć w momencie zawierania ubezpieczenia podstawowego albo w najbliższej dacie płatności składki – np. jeśli umowę podstawową zawarłeś 15 lipca i opłacasz składki kwartalnie, to umowę możesz zawrzeć najwcześniej za 3 miesiące czyli 15 października.

- Umowę zawieramy na czas określony, który wskazujemy w polisie (jest to tzw. okres ubezpieczenia). Okres ubezpieczenia upływa:
  - z końcem ubezpieczenia podstawowego,
  - nie później niż w rocznicę umowy przypadającą w roku, w którym wiek polisowy ubezpieczonego wynosi 75. lat.

Gdzie obowiązuje ubezpieczenie?

Ochrona ubezpieczeniowa działa na całym świecie, przez 24 godziny na dobę.

Jak i kiedy opłacasz składkę?

- Składki opłacasz:
  - na rachunek bankowy, którego numer jest wskazany w polisie,
  - za umowę dodatkową wraz ze składką za ubezpieczenie podstawowe.

Kiedy rozpoczyna się i kończy ochrona ubezpieczeniowa?

- Ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się w dniu wskazanym w polisie.
- Nasza ochrona kończy się w dniu, w którym:
  - kończy się ochrona w ubezpieczeniu podstawowym,
  - otrzymamy oświadczenie ubezpieczającego o odstąpieniu od ubezpieczenia,
  - upłynie okres wypowiedzenia umowy,
  - nastąpi śmierć ubezpieczonego,
  - zamienimy ubezpieczenie podstawowe na ubezpieczenie bezskładkowe,
  - ubezpieczenie podstawowe zamieni się na ubezpieczenie z jednorazową płatnością składki.

Główne wyłączenia i ograniczenia ochrony – czego nie obejmuje ubezpieczenie?

- Jesteśmy zwolnieni z udzielania ochrony za skutki nieszczęśliwego wypadku, który powstał bezpośrednio w wyniku zatrucia ubezpieczonego, spowodowanego spożyciem alkoholu, użyciem narkotyków, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, użycia środków farmakologicznych bez względu na zastosowaną dawkę.
- Jesteśmy zwolnieni udzielania z ochrony za skutki nieszczęśliwego wypadku, który powstał w związku z popełnieniem lub usiłowaniem popełnienia przez ubezpieczonego czynu wypełniającego ustawowe znamiona umyślnego przestępstwa.
- Jesteśmy zwolnieni udzielania z ochrony za skutki nieszczęśliwego wypadku, który powstał w wyniku wypadku komunikacyjnego, gdy ubezpieczony prowadził pojazd i:
  - nie miał uprawnień określonych w stosownych przepisach prawa do prowadzenia danego pojazdu, lub
  - był w stanie po użyciu alkoholu, w stanie nietrzeźwości, pod wpływem narkotyków, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii,
  - ile okoliczności, o których mowa powyżej miały wpływ na zajście zdarzenia;

Ponadto jesteśmy zwolnieni z udzielania ochrony jeśli dana sytuacja nie jest objęta zakresem ubezpieczenia, nie spełnia definicji wskazanej w umowie lub skończyła się nasza ochrona (np. z powodu nieopłacenia składki).

Jak rozwiązać umowę?

- Możesz odstąpić od umowy:
  - w ciągu 7 dni od jej zawarcia – jeśli jesteś przedsiębiorcą,
  - w ciągu 30 dni od jej zawarcia – jeśli nie jesteś przedsiębiorcą.

Po tym czasie możesz rozwiązać umowę w każdym czasie. Wystarczy, że dostarczysz pisemne wypowiedzenie.

Wynagrodzenie dystrybutora

W związku z proponowaną umową dystrybutor otrzymuje wynagrodzenie prowizyjne.

W tabeli znajdziesz postanowienia ogólnych warunków dodatkowego indywidualnego ubezpieczenia na wypadek śmierci spowodowanej nieszczęśliwym wypadkiem, kod warunków NWIP50, które wskazują główne warunki umowy ubezpieczenia. Informacje te są częścią OWU i wynikają z przepisów prawa (art. 17 ust. 1 „ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej”).

Lp.	Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej wzorca umowy
1.	Przesłanki wypłaty świadczenia	pkt 1-13 pkt 14-16 pkt 44-48 pkt 49-57 pkt 58-65 pkt 66-85
2.	Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty świadczeń lub ich obniżenia	pkt 1-3 pkt 14-16 pkt 26-28 pkt 44-48 pkt 49-57 pkt 58-65 pkt 66-85

Informacje o ubezpieczeniu uzyskasz:

 na stronie pzu.pl

pod numerem infolinii 801 102 102
(opłata zgodna z taryfą operatora)

OGÓLNE WARUNKI DODATKOWEGO INDYWIDUALNEGO UBEZPIECZENIA NA WYPADEK ŚMIERCI SPOWODOWANEJ NIESZCZĘŚLIWYM WYPADKIEM

Kod warunków: NWIP50

Zarząd PZU Życie SA zatwierdził OWU uchwałą nr UZ/164/2018 z dnia 20 sierpnia 2018 roku.
OWU wchodzi w życie 17 września 2018 roku.

Zanim zawrzesz umowę, przeczytaj dokładnie OWU.

W OWU znajdziesz informacje m. in. o:

- zakresie ubezpieczenia, czyli o tym, co obejmuje i czego nie obejmuje nasze ubezpieczenie,
- zasadach wypłaty z ubezpieczenia,
- Twoich i naszych prawach i obowiązkach,
- czasie trwania ubezpieczenia.

SPIS TREŚCI

Słowniczek	.7
Przedmiot ubezpieczenia	.7
Suma ubezpieczenia	.7
Zakres ubezpieczenia	.8
Wyłączenia ochrony.	.8
Zawarcie umowy.	.8
Kto może zawrzeć umowę i być objęty ochroną	.8
Czas trwania umowy	.9
Odstąpienie od umowy.	.9
Wypowiedzenie umowy	.9
Prawa i obowiązki	.9
Składka	10
Początek naszej ochrony	10
Koniec naszej ochrony	10
Indeksacja sumy ubezpieczenia i składki	10
Wypłata pieniędzy z ubezpieczenia	11
Reklamacje, skargi i zażalenia, skierowanie sprawy do sądu	11
Postanowienia końcowe	12

SŁOWNICZEK

– czyli co oznaczają użyte terminy

1. W OWU używamy terminów:
  - 1) **miesiąc umowy** – okres, który rozpoczyna się i kończy w tym samym czasie jak miesiąc umowy podstawowej;
  - 2) **nieszczęśliwy wypadek** – nagłe zdarzenie, które:
    - a) jest niezależne od woli i stanu zdrowia ubezpieczonego oraz
    - b) jest wywołane czynnikami zewnętrznymi oraz
    - c) jest wyłączną przyczyną zdarzenia, które obejmuje nasza ochrona;
  - 3) **rok umowy** – okres 12 miesięcy, który rozpoczyna się:
    - a) od daty zawarcia umowy wraz z ubezpieczeniem podstawowym, albo
    - b) w najbliższą rocznicę ubezpieczenia podstawowego, jeśli umowa została zawarta w trakcie trwania ubezpieczenia podstawowego;
  - 4) **ubezpieczenie podstawowe** – indywidualne ubezpieczenie na życie, do którego możesz zawrzeć to ubezpieczenie dodatkowe;
  - 5) **umowa** – umowa ubezpieczenia dodatkowego zawarta między Tobą a PZU Życie na podstawie tych OWU i potwierdzona polisą;
  - 6) **wiek polisowy**:
    - a) wiek ubezpieczonego przyjęty dla ubezpieczenia podstawowego, ustalany na dzień początku ochrony i w każdą kolejną rocznicę ubezpieczenia podstawowego – w przypadku zawierania umowy wraz z ubezpieczeniem podstawowym,
    - b) wiek ubezpieczonego, ustalany jako różnica lat pomiędzy rokiem kalendarzowym w dniu ostatniej rocznicy ubezpieczenia podstawowego a rokiem urodzenia ubezpieczonego (jeśli nie było jeszcze rocznicy umowy, wiek ubezpieczonego ustalany jest na dzień zawarcia ubezpieczenia podstawowego) – w przypadku zawierania umowy do istniejącego ubezpieczenia podstawowego.

PRZYKŁAD

Urodziłeś się 1 czerwca 1988 r. i 17 kwietnia 2019 r. zawarłeś z nami ubezpieczenie podstawowe. Zgodnie z powyższą definicją miałeś wtedy 31 lat i tak obliczony wiek będzie obowiązywał do 16 kwietnia 2020 r. W dniu 20 stycznia 2020 r. zawierasz z nami umowę dodatkową. Twój wiek polisowy to 31 lat; jeśli zawarłbyś umowę dodatkową po rocznicy umowy, czyli po 17 kwietnia 2020 roku miałbyś wtedy 32 lata.

2. Jeżeli te OWU nie stanowią inaczej, określenia, które zdefiniowaliśmy w OWU ubezpieczenia podstawowego używamy w tych OWU w takim samym znaczeniu.

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

– czyli co ubezpieczamy

3. Ubezpieczamy życie ubezpieczonego.

SUMA UBEZPIECZENIA

– czyli ile pieniędzy wypłacimy i jak możesz określić tę kwotę

4. Suma ubezpieczenia to kwota, którą wypłacimy, jeśli ubezpieczony umrze wskutek nieszczęśliwego wypadku w okresie ochrony.
5. Ty podejmujesz decyzję o wysokości sumy ubezpieczenia. Może być ona różna od sumy ubezpieczenia w ubezpieczeniu podstawowym i nie może być niższa od minimalnej sumy ubezpieczenia.
6. Wysokość sumy ubezpieczenia potwierdzamy w polisie.
7. Sumę ubezpieczenia możesz zmienić nie wcześniej niż po 12 miesiącach od daty zawarcia umowy.
8. Aby zmienić wysokość sumy ubezpieczenia złóż pisemny wniosek o zmianę.
9. Jeśli wystąpisz o podwyższenie sumy ubezpieczenia:
  - 1) możemy zwrócić się do ubezpieczonego z prośbą aby:
    - a) udostępnił nam dodatkowe informacje o swoim stanie zdrowia, uprawionym sporcie, hobby, wykonywanym zawodzie;
    - b) poddał się badaniom medycznym w wyznaczonych placówkach medycznych, to my pokryjemy koszt badań;
  - 2) możemy zwrócić się do Ciebie lub ubezpieczonego z prośbą abyś udostępnił informacje finansowe, które mogą mieć wpływ na wysokość sumy ubezpieczenia;
  - 3) na podstawie dokumentów, o które poprosimy możemy:
    - a) zgodzić się na wysokość sumy ubezpieczenia o którą wnioskujesz, albo
    - b) zaproponować Ci inną wysokość sumy ubezpieczenia, którą uzgodnimy z Tobą, albo

- c) odmówić Ci podwyższenia sumy ubezpieczenia.
- 10.** Nowa wysokość sumy ubezpieczenia oraz składki będzie obowiązywać od dnia najbliższej płatności składki za ubezpieczenie podstawowe, nie wcześniej jednak niż po wyrażeniu przez nas zgody na zmianę wysokości sumy ubezpieczenia.
- 11.** Nową wysokość sumy ubezpieczenia potwierdzimy w polisie.

ZAKRES UBEZPIECZENIA

– czyli za jakie zdarzenia zapłacimy

- 12.** Zakres ubezpieczenia obejmuje śmierć ubezpieczonego spowodowaną nieszczęśliwym wypadkiem w okresie ochrony.
- 13.** Jeśli ubezpieczony umrze wskutek nieszczęśliwego wypadku wypłacimy świadczenie w wysokości sumy ubezpieczenia, która jest aktualna w dniu jego śmierci. Nieszczęśliwy wypadek i śmierć muszą wystąpić w okresie ochrony tej umowy.

WYŁĄCZENIA OCHRONY

– czyli w jakich sytuacjach nie wypłacimy pieniędzy z ubezpieczenia

- 14.** Jesteśmy zwolnieni z udzielania ochrony za skutki nieszczęśliwego wypadku, jeśli spełniły się łącznie warunki:
- 1) ubezpieczony, pomimo posiadania wiedzy na ten temat udzielił nieprawdziwych informacji i oświadczeń, o które go pytaliśmy przed zawarciem umowy, a informacje te i oświadczenia są istotne dla oceny ryzyka ubezpieczeniowego;
  - 2) śmierć ubezpieczonego nastąpiła w okresie trzech lat od daty zawarcia umowy;
  - 3) przyczyną śmierci ubezpieczonego były okoliczności, które ubezpieczony przed nami zataił lub podał jako nieprawdziwe.
- 15.** Jeśli ubezpieczony umyślnie zataił przed nami okoliczności lub podał nieprawdziwe informacje, w razie wątpliwości przyjmujemy, że śmierć ubezpieczonego jest skutkiem tych zatajonych lub nieprawdziwych informacji.
- 16.** Jesteśmy zwolnieni z udzielania ochrony za skutki nieszczęśliwego wypadku, który powstał:
- 1) wskutek działań wojennych;
  - 2) ponieważ ubezpieczony czynnie uczestniczył w aktach terroru lub masowych rozruchach społecznych;
  - 3) ponieważ ubezpieczony usiłował popełnić lub popełnił czyn, który wypełnia ustawowe znamiona umyślnego przestępstwa;
  - 4) wskutek wypadku komunikacyjnego, jeśli ubezpieczony prowadził pojazd i:
    - a) nie miał uprawnień do prowadzenia pojazdu, które są określone w przepisach prawa,
    - b) był po spożyciu alkoholu, w stanie nietrzeźwości, pod wpływem narkotyków, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, o ile okoliczności, o których mowa w lit. a lub b miały wpływ na śmierć ubezpieczonego;
  - 5) gdy ubezpieczony był w stanie nietrzeźwości, pod wpływem narkotyków, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, o ile stan ubezpieczonego miał wpływ na jego śmierć;
  - 6) ponieważ ubezpieczony samookaleczył się, usiłował popełnić lub popełnił samobójstwo;
  - 7) bezpośrednio w wyniku zatrucia ubezpieczonego spowodowanego spożyciem alkoholu, użyciem narkotyków, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, użycia środków farmakologicznych, o ile miało to wpływ na śmierć ubezpieczonego.

ZAWARCIE UMOWY

– jak się odbywa i co będzie do tego potrzebne

- 17.** Umowę zawieramy na podstawie Twojego wniosku o ubezpieczenie.
- 18.** Umowę zawrzemy:
- 1) wraz z zawarciem ubezpieczenia podstawowego, albo
  - 2) jeśli posiadasz już ubezpieczenie podstawowe – w dniu najbliższej płatności składki za ubezpieczenie podstawowe, nie wcześniej jednak niż po wyrażeniu przez nas zgody na zawarcie umowy;
  - 3) o ile składkę za ubezpieczenie podstawowe opłacasz miesięcznie, kwartalnie, półrocznie albo rocznie;
  - 4) jeśli w ubezpieczeniu podstawowym nie zawiesiłeś opłacania składki regularnej.
- 19.** Zasady i tryb zawierania umowy są zgodne z zasadami przyjętymi w ubezpieczeniu podstawowym, o ile nie umówiliśmy się z Tobą inaczej.
- 20.** Możemy odmówić zawarcia umowy.
- 21.** Zawarcie umowy potwierdzamy polisą.

KTO MOŻE ZAWRZEĆ UMOWĘ I BYĆ OBJĘTY OCHRONĄ

- 22.** Umowę zawieramy z Tobą, czyli ubezpieczającym.
- 23.** Ubezpieczonym w umowie jest osoba, która jest ubezpieczonym w ubezpieczeniu podstawowym.

24. Ubezpieczonym może być osoba, której wiek polisowy w dniu składania wniosku o ubezpieczenie wynosi co najmniej 13 lat i nie więcej niż 74 lata, przy czym wiek ubezpieczonego w chwili końca ubezpieczenia nie może przekroczyć 75 lat.

CZAS TRWANIA UMOWY

– czyli jak długo trwa umowa

25. Umowę zawierasz z nami na czas określony, nie krótszy niż 1 rok i równy okresowi ubezpieczenia podstawowego, z zastrzeżeniem sytuacji w pkt. 27. Jest to tak zwany okres ubezpieczenia.
26. Okres ubezpieczenia wskazujemy w polisie.
27. Okres ubezpieczenia upływa:
- 1) z końcem ubezpieczenia podstawowego,
  - 2) w dniu rocznicy umowy, w roku w którym wiek polisowy ubezpieczonego wynosi 75 lat.

ODSTĄPIENIE OD UMOWY

– czyli do kiedy możesz się wycofać z zawartej umowy

28. Możesz odstąpić od umowy składając nam pisemne oświadczenie:
- 1) w ciągu 7 dni od jej zawarcia – jeśli jesteś przedsiębiorcą;
  - 2) w ciągu 30 dni od jej zawarcia – jeśli nie jesteś przedsiębiorcą.
29. Jeśli jesteś konsumentem i nie poinformowaliśmy Cię najpóźniej w chwili zawarcia umowy o prawie do odstąpienia, możesz odstąpić od umowy w ciągu 30 dni od dnia, w którym dowiedziałeś się o tym prawie.
30. Jeżeli odstąpisz od umowy, zwrócimy Ci wpłaconą składkę. Zmniejszymy ją o kwotę, która odpowiada składce za okres ubezpieczenia udzielany od dnia zawarcia umowy do dnia, w którym otrzymamy Twoje oświadczenie o odstąpieniu.
31. Odstąpienie od ubezpieczenia podstawowego skutkuje odstąpieniem od umowy.
32. Odstąpienie od umowy nie skutkuje odstąpieniem od ubezpieczenia podstawowego.

WYPOWIEDZENIE UMOWY

– czyli jak możesz zrezygnować z umowy

33. Możesz wypowiedzieć umowę w każdym czasie, przy czym wypowiedzenie musisz złożyć w formie pisemnej.
34. Okres wypowiedzenia wynosi jeden miesiąc i rozpoczyna się pierwszego dnia miesiąca umowy, który nastąpi po dniu, w którym otrzymaliśmy Twoje wypowiedzenie. W dniu, w którym zakończy się okres wypowiedzenia, zakończy się także nasza ochrona.
35. Jeżeli wypowiedzisz umowę, zwrócimy Ci składkę za okres niewykorzystanej ochrony, jeśli okres taki występuje.
36. Wypowiedzenie ubezpieczenia podstawowego skutkuje wypowiedzeniem umowy.
37. Wypowiedzenie umowy nie skutkuje wypowiedzeniem ubezpieczenia podstawowego.

PRAWA I OBOWIĄZKI

– czyli jakie prawa i obowiązki masz Ty i ubezpieczony oraz my

38. Tobie i nam oraz ubezpieczonemu przysługują prawa i obowiązki, które wynikają z:
- 1) ogólnych warunków ubezpieczenia podstawowego;
  - 2) tych ogólnych warunków ubezpieczenia oraz
  - 3) obowiązujących przepisów prawa, w szczególności kodeksu cywilnego i ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.
39. Musimy:
- 1) przekazywać Tobie, a także ubezpieczonemu na jego prośbę, informacje o zmianie warunków umowy lub prawa właściwego dla umowy i o wpływie tych zmian na wartość wypłaty, przed wyrażeniem przez strony zgody na dokonanie takich zmian. Informacje te przekazujemy w formie pisemnej lub w innej formie, którą z Tobą uzgodnimy, np. za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Zanim wyrazisz zgodę na wprowadzenie takich zmian, musisz się z tymi zmianami zapoznać;
  - 2) informować w formie pisemnej osobę, która występuje o wypłatę:
    - a) dlaczego nie możemy wypłacić pieniędzy w całości lub części w przewidzianym terminie. Wtedy wypłacimy tylko tę część pieniędzy, która jest bezsporna;
    - b) że wypłata nie jest należna w całości lub części. Wtedy wskazujemy przyczyny i podstawę prawną, które uzasadniają naszą decyzję, oraz informujemy o tym, że można dochodzić roszczeń na drodze sądowej;
  - 3) udostępniać informacje i dokumenty, które wpłynęły na naszą decyzję o ustaleniu prawa do wypłaty lub jej wysokości:
    - a) Tobie;
    - b) uprawnionemu;
    - c) innej osobie, która wnioskuje o wypłatę;Na żądanie tych osób informacje i dokumenty udostępniamy w postaci elektronicznej;

- 4) udostępnić na Twój lub ubezpieczonego wniosek, także w formie elektronicznej:
  - a) informacje o oświadczeniach, które złożyliście podczas zawierania umowy;
  - b) kopie dokumentów, które powstały podczas zawierania i trwania umowy.
40. Ty i ubezpieczony macie prawo żądać, abyśmy prawidłowo i terminowo wypełniali nasze obowiązki wskazane w ubezpieczeniu podstawowym a także, które są wskazane w pkt. 39 oraz te, które wynikają z obowiązujących przepisów prawa.

SKŁADKA

– od czego zależy i kiedy ją opłacać

41. Wysokość składki regularnej, która obowiązuje:
  - 1) w pierwszym roku umowy – jeśli zawierasz ją razem z ubezpieczeniem podstawowym albo
  - 2) do daty najbliższej indeksacji – jeśli umowę zawierasz w trakcie trwania ubezpieczenia podstawowego określamy w zależności od wysokości sumy ubezpieczenia, częstotliwości opłacania składki, wyników oceny ryzyka, a następnie uzgadniamy z Tobą i potwierdzamy w polisie.
42. Wysokość składki regularnej, która będzie obowiązywać w każdym kolejnym roku umowy ustalamy zgodnie z pkt. 49-57.
43. Składkę opłacasz z góry, w pełnej wymaganej kwocie, z częstotliwością przyjętą w ubezpieczeniu podstawowym.

POCZĄTEK NASZEJ OCHRONY

– czyli od kiedy ubezpieczamy ubezpieczonego

44. Nasza ochrona w stosunku do ubezpieczonego rozpocznie się zgodnie z zasadami przyjętymi w ubezpieczeniu podstawowym – jeśli umowę zawierasz razem z ubezpieczeniem podstawowym.
45. Jeśli umowę zawierasz w trakcie trwania ubezpieczenia podstawowego, nasza ochrona rozpocznie się w dniu najbliższej płatności składki za ubezpieczenie podstawowe, nie wcześniej jednak niż po wyrażeniu przez nas zgody na zawarcie umowy.
46. Jeśli Ty i ubezpieczony jesteście różnymi osobami, nasza ochrona rozpocznie się w dniu wskazanym w pkt. 44 albo 45, ale nie wcześniej niż następnego dnia po zgodzie ubezpieczonego na objęcie go ochroną, w tym na wysokość sumy ubezpieczenia.
47. Datę początku ochrony wskazujemy w polisie.

KONIEC NASZEJ OCHRONY

– czyli kiedy kończy się ubezpieczenie

48. Nasza ochrona na wypadek śmierci ubezpieczonego spowodowanej nieszczęśliwym wypadkiem zakończy się:
  - 1) w dniu, w którym otrzymamy Twoje oświadczenie o odstąpieniu od umowy,
  - 2) w dniu, w którym upłynie okres wypowiedzenia umowy,
  - 3) w dniu śmierci ubezpieczonego,
  - 4) w dniu, w którym zakończy się ochrona w ubezpieczeniu podstawowym,
  - 5) w dniu, w którym ubezpieczenie podstawowe zamieni się na umowę bezskładkową,
  - 6) w dniu, w którym ubezpieczenie podstawowe zamieni się na ubezpieczenie z jednorazową płatnością składki, jeśli opłacisz składkę za ubezpieczenie podstawowe jednorazowo do końca okresu ubezpieczenia.

INDEKSACJA SUMY UBEZPIECZENIA I SKŁADKI

– czyli w jaki sposób urealniamy świadczenia

49. Najpóźniej 30 dni przed rocznicą umowy możemy Ci zaproponować indeksację sumy ubezpieczenia.
50. Przez indeksację sumy ubezpieczenia rozumiemy podwyższenie, w rocznicę umowy, aktualnej sumy ubezpieczenia o wskaźnik indeksacji. W tej sytuacji nie przeprowadzamy oceny ryzyka.
51. Wskaźnik indeksacji stosujemy do wszystkich umów, których rocznica przypada w następnym roku kalendarzowym.
52. Jako wskaźnik indeksacji przyjmujemy wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych, który publikuje Główny Urząd Statystyczny na koniec września danego roku kalendarzowego za okres 12 miesięcy, z zastrzeżeniem pkt. 53.
53. Jeżeli wskaźnik, o którym piszemy w pkt. 52 jest niższy od 3%, przyjmujemy, że wskaźnik indeksacji wynosi 3%.
54. W wyniku indeksacji sumy ubezpieczenia wzrasta składka za umowę, o kwotę obliczoną na podstawie:
  - 1) nowej dodatkowej wysokości sumy ubezpieczenia wyznaczonej w wyniku indeksacji;
  - 2) częstotliwości opłacania składki;
  - 3) wyników oceny ryzyka.
55. Możesz:
  - 1) podwyższyć sumę ubezpieczenia o wskaźnik indeksacji, albo
  - 2) zrezygnować z indeksacji.
56. Jeśli zrezygnujesz z indeksacji sumy ubezpieczenia, poinformuj nas o tym najpóźniej 14 dni przed rocznicą umowy. W przypadku gdy Ty i ubezpieczony jesteście różnymi osobami musisz uzyskać jego zgodę na rezygnację z indeksacji. Jeśli nie spełnisz tych warunków uznamy, że przyjąłeś zaproponowany przez nas wskaźnik indeksacji.

57. Jeśli zawrzesz umowę w trakcie trwania ubezpieczenia podstawowego lub jeśli zmienisz wysokość sumy ubezpieczenia w innym dniu niż dzień rocznicy ubezpieczenia podstawowego, możemy zaproponować Ci indeksację najwcześniej w najbliższą rocznicę ubezpieczenia podstawowego, która nastąpi po upływie pełnych 12 miesięcy trwania umowy liczonych od dnia zawarcia umowy lub zmiany wysokości sumy ubezpieczenia.

WYPŁATA PIENIĘDZY Z UBEZPIECZENIA

– czyli komu i kiedy je wypłacimy w razie śmierci ubezpieczonego.

58. Wypłata z tytułu umowy przysługuje uposażonemu.
59. Uposażony wskazany przez ubezpieczonego w ubezpieczeniu podstawowym jest jednocześnie uposażonym z tytułu umowy.
60. Zasady dotyczące:
- 1) praw uposażonych, oraz
  - 2) uprawnionych do otrzymania wypłaty w razie braku uposażonych lub utraty przez uposażonych prawa do wypłaty, określone w ubezpieczeniu podstawowym mają odpowiednie zastosowanie w niniejszej umowie.
61. Aby otrzymać wypłatę, osoba, która o nią wnioskuje, musi dostarczyć nam dokumenty wskazane w sekcji dotyczącej wypłaty świadczenia w OWU ubezpieczenia podstawowego oraz dokumenty, które potwierdzają śmierć ubezpieczonego spowodowaną nieszczęśliwym wypadkiem.
62. Możemy poprosić o dodatkowe dokumenty, jeśli dotychczas dostarczone nie wystarczą, aby uznać, że wypłata jest należna.
63. Prawo do wypłaty przysługuje, jeśli z medycznego punktu widzenia istnieje związek przyczynowo-skutkowy między śmiercią ubezpieczonego a nieszczęśliwym wypadkiem i możemy to ustalić na podstawie dokumentów, które otrzymaliśmy.
64. Jeśli dokumenty, o które prosiliśmy, są w innym języku niż polski, osoba, która składa wniosek, musi dostarczyć nam ich tłumaczenie na język polski. Tłumaczenie to musi wykonać tłumacz przysięgły.
65. Jeżeli nie otrzymamy dokumentów, o które prosimy, możemy odmówić wypłaty.

REKLAMACJE, SKARGI I ZAŻALENIA, SKIEROWANIE SPRAWY DO SĄDU

– kto, gdzie i w jaki sposób może je złożyć

66. Reklamację, skargę lub zażalenie można złożyć w każdej naszej jednostce, w której obsługujemy klientów.
67. Reklamację, skargę lub zażalenie można złożyć:
- 1) pisemnie – przesyłką pocztową (w rozumieniu ustawy „Prawo pocztowe”), albo osobiście;
  - 2) ustnie – przez telefon, na przykład dzwoniąc pod numer infolinii 801 102 102, albo osobiście, co potwierdzamy protokołem;
  - 3) elektronicznie – na adres: reklamacje@pzu.pl lub za pomocą formularza na pzu.pl.
68. Na reklamację, skargę i zażalenie odpowiadamy najszybciej, jak to możliwe, nie później niż w ciągu 30 dni od dnia, kiedy ją otrzymaliśmy. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, jeśli nie będziemy mogli odpowiedzieć w ciągu 30 dni, poinformujemy:
- 1) dlaczego odpowiedź się opóźnia;
  - 2) jakie okoliczności musimy jeszcze ustalić, aby rozpatrzyć sprawę;
  - 3) jaki jest nowy termin naszej odpowiedzi – termin ten nie może być dłuższy niż 60 dni od dnia, w którym otrzymaliśmy reklamację, skargę lub zażalenie.
69. Na reklamację, skargę i zażalenie odpowiadamy:
- 1) w postaci papierowej lub
  - 2) pocztą elektroniczną – robimy to na wniosek osoby (podmiotu), która złożyła reklamację.
70. Jeśli po rozpatrzeniu reklamacji:
- 1) nie uwzględniliśmy zgłoszonych roszczeń albo
  - 2) uwzględniliśmy roszczenia, ale w terminie określonym w odpowiedzi na tę reklamację nie wykonaliśmy czynności, do których się zobowiązaliśmy,
- osoba fizyczna, która złożyła reklamację, może napisać wniosek w tej sprawie do Rzecznika Finansowego.
71. Reklamacje, skargi i zażalenia rozpatrujemy w naszych jednostkach, które są właściwe ze względu na przedmiot sprawy.
72. Pozew w sprawach, które wynikają z umów, można złożyć do sądu:
- 1) według właściwości ogólnej – zgodnie z Kodeksem postępowania cywilnego albo
  - 2) właściwego dla miejsca zamieszkania lub siedziby odpowiednio: Twojego lub Twojego spadkobiercy, uprawnionego z umowy lub jego spadkobiercy.
73. Więcej o reklamacjach można dowiedzieć się z „Ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i Rzeczniku Finansowym” oraz z „Ustawy o dystrybucji ubezpieczeń”.
74. Przewidujemy możliwość pozasądowego rozwiązywania sporów.
75. Podmiotem uprawnionym w rozumieniu ustawy o pozasądowym rozpatrywaniu sporów konsumenckich, właściwym dla PZU Życie SA do pozasądowego rozpatrywania sporów, jest Rzecznik Finansowy. Adres jego strony internetowej jest taki: www.rf.gov.pl

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

– czyli co jest jeszcze ważne

- 76.** Jeśli zgodnie z prawem będziemy musieli potrącić z wypłaty jakiegokolwiek kwoty, zwłaszcza podatek dochodowy, wypłatę zmniejszymy o te kwoty.
- 77.** Prawo polskie jest prawem właściwym dla tej umowy.
- 78.** W relacjach z konsumentem stosujemy język polski.
- 79.** W sprawach, których nie reguluje ta umowa, stosuje się ogóle warunki ubezpieczenia podstawowego, przepisy Kodeksu cywilnego, Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz inne stosowne przepisy prawa polskiego.
- 80.** Wszystkie nasze powiadomienia, wnioski i oświadczenia, które dotyczą tej umowy, będziemy składać w formie pisemnej lub w innej formie, którą uzgodniliśmy z Tobą. Wywierają one skutek z chwilą doręczenia.
- 81.** Wszystkie kierowane do nas powiadomienia, wnioski i oświadczenia, które dotyczą tej umowy – oprócz reklamacji, skarg i zażaleń – muszą być złożone w formie pisemnej lub w innej formie, którą uzgodniłeś z nami. Wywierają one skutek prawny z dniem doręczenia.
- 82.** Informować o każdej zmianie adresu musisz Ty, ubezpieczony oraz my.
- 83.** Jeżeli Ty, ubezpieczony, uposażony lub uprawniony jesteście konsumentami, możecie zwrócić się o pomoc do Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumenta.
- 84.** Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej publikujemy na pzu.pl w części o relacjach inwestorskich.
- 85.** Nadzoruje nas Komisja Nadzoru Finansowego.